

ΠΕΡΙ ΤΟ 'ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. Ι Ο 2 9

ΣΠΗΛΑΙΟΝ " Μ Α Υ Ρ Η Τ Ρ Ο Υ Ψ Α "

ΤΗΣ ΝΗΣΙΔΟΣ ΣΧΙΖΑΣ (ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ)

Σημειώσεις συντάξεως

Ὁ ἐν Μεθώνῃ συμβολαιογράφος κ. Νικολαὸς Καρμυήτσος ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ε.Σ.Ε. ἀπόσπασμα περιγραφῆς τοῦ σπηλαίου " ΜΑΥΡΗ ΤΡΟΥΨΑ ", γενομένης ὑπὸ τοῦ σουηδοῦ καθηγητοῦ κ. VALMIN, δημοσιευθείσης γερμανιστὶ εἰς σουηδικὸν περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον "OPUSCULA ATHENIENSCHAE I, LUND 1953.

Ἡ μετάφρασις τῆς περιγραφῆς ταύτης ἔχει ὡς ἀκολουθῶς

Ἐπὶ τῇ ἐδκαίριᾳ μιῆς ἐπισκέψεως εἰς τὴν μικρὴν πόλιν Μεθώνης ἐν τῇ νοτιδυτικῇ Μεσσηνίᾳ, ἠδυσήθηον νῆ εὐρῷ τελικῶς τὸ ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929 ἐπὶ ματαίῳ ἀναζητούμενον σπήλαιον " ΜΑΥΡΗ ΤΡΟΥΨΑ " ἐπὶ τῆς νήσου " ΣΧΙΖΑ " καὶ νῆ τὸ ἐπισκεφθῶ.

Τὸ σπήλαιον εὐρίσκεται περίπου εἰς τὸ μέσον τῆς νήσου μερικῆς ἑκατοντάδος μέτρα ὑψηλῆ ἐπὶ δυσπροσίτου λόφου. Ἡ εἴσοδος τοῦ ἔχει μόλις ὕψος μέτρου καὶ δύο μέτρα πλάτος. Εἶναι σπήλαιον σταλακτιτικόν, ἀποτελούμενον ἀπὸ πολλοῦς θαλάμους. Τὸ ἔδαφος εἶναι λίαν ἀνώμαλον καὶ οἱ θάλαμοι κείνται σὲ διαφορετικὰ ἑπιπέδα, συνδεόμενα μεταξὺ τους καὶ οἱ ὁποῖοι, εἰς τινὰ σημεῖα, ἀνοίγουν σὴν ὑψηλές καὶ πλατεῖές πόρτες, εἰς ἄλλα δὲ σὲ στενές καὶ χαμηλές ὁπῆς πού μπορεῖ κανεὶς νῆ διαβῆ μόνον ἔρποντας. Συνολικῶς τὸ σπήλαιον θῆ ἐξετείνετο σὲ πολλῆς ἑκατοντάδες μέτρα. Δὲν εἴχομεν πολὺν χρόνον οὔτε τὸν κατάλληλον ἐφοδιασμὸν διὰ παραμονὴν μας ἐπὶ μακρὸν σὲ ἀπομόνωτον μὲ ἐλαττωμένον ὀξυγόνον. Ἦε φυσικῶ φῶς δὲν μπορεῖ κανεὶς νῆ παραμείνῃ μέσα. Ἦίδνον ἠλεκτρικῆς λάμπες ἢ παρόμοιες εἶναι κατάλληλες, καὶ χρειάζεται καὶ μακρὸ σχοινί νῆ φέρῃ ὁ ἐπισκεπτής μαζὺ του γιὰ νῆ βρῆ σίγουρα τὴν ἔξοδο.

Εἰς ὅλους τοὺς θαλάμους κείνται σκελετοὶ ἀπὸ μικρῶ ζῶα καὶ ἄνθρωπων πού ἀπεπλανήθησαν.

Ψηφιακὴ Βιβλιοθήκη Θεοφράστου - Τμήμα Γεωλογίας - Α.Π.Θ. ἔξω τὸ ἔδα-

Εἰς τὸν δέυτερον θάλαμον ἀριθμοῦντες ἐν τῶν ἔξω-όπου τὸ ἔδαφος κεῖται ὑψηλότερα ἢ εἰς τοῦ ὑπολοίπους, παρετήρησα μίαν ἐπισφύρουσιν ἀπὸ πέτρες καὶ ἐπάνω τῆς ὑπολείματα ἀνθρώπων καὶ τέφρας. Τὸ σταθερῶς καταστολῆζον ἀσβεστώδες ἔζημα ἔχει κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπικαλυφθῆ καὶ τὰ ἐργαλεῖα τοῦ εἶχμε φέρει μαζί μας δέν ἦσαν ἀρκετὰ διὰ νὰ τὸ θραύσωμεν, ἀλλὰ ἠδυνήθημεν νὰ τὸ παραμερήσωμεν ἀρκετὰ οὕτως ὥστε νὰ βγάλωμεν εἰς φῶς μερικὰ δείγματα. Ἀσπεδείχθη ὅτι κατωθεν τοῦ ἀποσπασθέντος ἀσβεστώδους τεμαχίου ἦσαν συντρίματα ἀγγείων καὶ (ἴσως) κεραμεικῶν. Εἰς τὴν ὅλην περιοχὴν δέν ἦσαν γνωστὰ ἔχνη ἀνθρωπίνων ἐγκαταστάσεων καὶ σήμερον ἀκόμη ἡ νῆσος εἶναι ἀκατοίκητος. Μόνον τὸ θέρος διαμένουν μερικοὶ βοσκοὶ μὲ τῆς κατόικες τους ἐκεῖ. Ἐπίσης ἡ νῆσος εἶναι τελείως ἄκαρπος. Τὰ συντρίμματα τῶν ἀγγείων μετὰ τὸν καθαρισμὸν τους ἀπεδείχθησαν πολὺ ἐνδιαφέροντα. Ὀλίγα τινὰ εἶχον μαύρην ἐπίχρυσιν καὶ φάνεται ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν κλασσικὴν ἐποχὴν. Ἀλλὰ τὴν περισσότερα ἦσαν σαφῶς ἔργα προϊστορικὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν διακόσμησίν τους προέλευσιν μεσο-ἐλλαδικὰ ἢ καὶ ἴσως ἐνωρίτερα τῆς μεσο-μινωικῆς. Ἀριθμὸς συντριμμάτων θαμνῆς ἐπιχρῶσεως μελανοῦ χρώματος ἐπὶ φωτεινῆς βάσεως διατηρεῖται καλὰ ὥστε δέν ἀφίνει ἀμφιβολίαν διὰ νὰ ὑπολογισθῆ ἡ χρονολογία του.

Δύο τεμάχια ὀλιγώτερον διατηρημένα ἔχουν λαμπρότητα καὶ σκληρὴν ἐπίχρυσιν μὲ κηλίδες μαύρες καὶ ἐρυθρὰς ποῦ ὑποβάλλουν τὴν σκεψίν τεχνιτῶν ἐντὸς τοῦ θαλάμου τοῦ σπηλαίου.

Τὰ ὑπολείματα τῶν ὁσίων ποῦ ἦσαν μαζί μὲ τὰ συντρίματα δέν ἦτο δυνατόν νὰ καθορισθοῦν ἀκριβέστερον, καὶ δέν εἶναι ἐπιραίτητο νὰ θεωρηθοῦν ὑπολείματα θυσίων. Τὸ σπήλαιον, ποῦ ἀπὸ μίαν διατηρηθεῖσα λαϊκὴ παράδοσι μαθαίνομεν, ὑπήρξε καταφυγιον θαλασσιῶν ληστῶν (πειρατῶν) οἱ ὅποιοι ἔκρυπτον ἐκεῖ τοὺς θησαυροὺς των. Συνεπῶς ἔχει ἀνάγκην συστηματικῆς ἐξερευνήσεως τὴν ὁποίαν ἐν τοῦτοις δέν εἶναι τόσον εὐκόλον νὰ ἐπιχειρήσῃ κανεὶς.

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ.

VALMIN. Τοπογραφικαὶ μελέται εἰς τὴν ἀρχαίαν Μεσσηνίαν
βλ. " OPUSCULA ATHENIENSIS " σελ. 162

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ. Ἡ παροῦσα Ἐκθεσις εἶναι μία ἀπὸ τῆς πλήρεις τελευταίας ἐργασίας τοῦ ἸΩΑΝΝΟΥ ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ, Πρόδρου τῆς Ἑλληνικῆς Σηπλαιολογικῆς Ἐταιρείας, συνταχθεῖσα ὀλιγον πρὶν ἢ ὁ ἄδοκτος θάνατος αὐτοῦ στερῆσαι τὴν Σηπλαιολογικὴν ἐπιστήμην ἀπὸ ἑνα ἀκάματον καὶ δραστήριον ἐρευνητὴν. Ἡ Ἐκθεσις αὕτη ἀποτελεῖ τ υ π ι κ ὸ ν δεσγμια τοῦ τρόπου μελέτης τῶν σηπλαιολογικῶν μορφῶν καὶ χαρακτηρίζεται ἀπὸ μίαν πληρότητα θίγουσαν πάντα σχεδὸν κλάδον τῆς Σηπλαιολογίας.

Ἡ ΣΥΝΤΑΞΙΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΝΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΗΠΛΑΙΑ

ΤΩΝ ΠΕΤΡΑΛΩΝΩΝ (ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ)

ὑπὸ Ἰωάννου Πετροχείλου

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 669/26.5.59 ἐντολῆς συνταχθεῖσαν πρόδρομον ἔκθεσιν περὶ τῶν γενομένων μετὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρατηρήσεων εἰς τὰ σηπλαια Πετραλῶν Χαλκιδικῆς, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθμ. 1443/5.10.59 ἐντολή τοῦ Ἰνστιτουτοῦ Γεωλογίας καὶ Ἐρευνῶν Ὑπεδάφους πρὸς πληρεστέραν ἐξερεδνησιν τῶν ἄνωτέρω σηπλαιῶν, καθὼς τῆς ὁποίας ἐγένετο νέα ἐπίσκεψις αὐτῶν καὶ περισσότεραι παρατηρήσεις.

Ἀφ' ἑτέρου, ἐπὶ τῇ ἐδκαιρίᾳ τοῦ ἄνοίγματος τοῦ σηπλαιου τῶν Κόκκινων Πετρῶν, ἐγένετο καὶ σχεδίασις τῆς κατόψεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς κ. Ἄννης Πετροχείλου, μέλους τῆς Ἑλληνικῆς Σηπλαιολογικῆς Ἐταιρείας, ἡ ὁποία ἐσχολήθη καὶ μετὰ τὸ θέμα τῆς τουριστικῆς ἄξιοποιήσεως αὐτοῦ. Ἡ παροῦσα ἔκθεσις περιλαμβάνει τῆς, κατὰ τὴν δευτέραν αὐτὴν ἐπίσκεψιν, ἐκτελεσθεῖσας ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις καὶ τὰ συμπεράσματα τῶν ὁποίων ἐξήχθησαν ἐξ αὐτῶν.

Σ Η Π Λ Α Ι Ο Ν
Κ Ο Κ Κ Ι Ν Ω Ν Π Ε Τ Ρ Ω Ν ἄρ. 1044

Τὸ σηπλαιον εὐρίσκεται πρὸς Α. τοῦ οἰκισμού Πετραλῶν

Ψηφιακὴ Βιβλιοθήκη Θεόφραστος - Τμῆμα Γεωλογίας. Α.Π.Θ.